

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 186/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Marekom Parom, Gagarinova 10/A, Bratislava, a [REDAKOVANÉ] zastúpenej JUDr. Júliou Vestenicovou, Ševčenkova 5, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Ndt/15/2025 z 28. júla 2025 a konaniu, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 18. novembra 2025 domáhajú vyslovenia porušenia práva na prezumpciu neviny podľa čl. 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj svojho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 47 charty a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2Ndt/15/2025 z 28. júla 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Sťažovatelia navrhli napadnuté uznesenie zrušiť a priznať každému finančné zadost'učinenie 5 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sú obžalovaní z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 a 2 písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona spáchaný formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. O obžalobe podanej na sťažovateľov rozhoduje Špecializovaný trestný súd (ďalej len „špecializovaný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. PK-2T/32/2019.

3. V trestnej veci sťažovateľov oznámil sudca JUDr. Ján Buvala svoju zaujatosť. O jeho oznámenej zaujatosti rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho podľa § 32 ods. 1 Trestného poriadku nevytlúčil z vykonávania úkonov trestného konania.

II.

Argumentácia sťažovateľov

4. Sťažovatelia pred ústavným súdom namietajú, že sudca JUDr. Ján Buvala mal byť z vykonávania úkonov v ich trestnom konaní vylúčený, a to z rovnakých dôvodov, ako bola už skôr vylúčená aj sudkyňa Mgr. Pamela Záleská. Aj JUDr. Ján Buvala rozhodoval v súvisiacej trestnej veci vedenej na špecializovanom súde pod sp. zn. PK-1T/31/2019 o spoluobvinenom [REDACTED], v ktorej došlo k schváleniu dohody o vine a treste a k prejedikovaniu viny sťažovateľky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Predmetom ústavnej sťažnosti sťažovateľov je porušenie ich práv podľa ústavy, dohovoru a charty napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd nevytlúčil z vykonávania úkonov v ich trestnej veci sudcu JUDr. Jána Buvalu.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a ods. 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať jeho ústavnou sťažnosťou, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Zmysel a účel uvedeného princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v trestnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým právnickým osobám alebo fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity ochrany ústavnosti ústavným súdom podľa zásad uvedených v § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 137/2019, II. ÚS 257/2021).

8. Trestné konanie je od svojho začiatku až do svojho konca procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania. Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal, poprel by účel a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní, ktorým je okrem iného aj náprava pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci (orgánov činných v trestnom konaní a súdov).

9. Ústavný súd v konkrétnych okolnostiach trestnej veci sťažovateľov poukazuje na skutočnosť, že sťažovatelia budú môcť vo svojej veci, ak by sa to ukázalo ako potrebné, využiť možnosť podania opravného prostriedku vo forme odvolania podľa § 306 Trestného poriadku, prípadne aj dovolania podľa § 368 ods. 1 v spojení s § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

10. V naznačenej súvislosti ústavný súd pripomína, že § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku je postavený na slovnom spojení „sudca..., ktorý mal byť vylúčený...“, pričom takto formulovaná dikcia dôvodu dovolania neumožňuje dovolaciemu súdu odmietnuť dovolanie pre absenciu tohto dôvodu iba odkazom na iné rozhodnutie(-a) o ne/vylúčení sudcu. Naopak, ústavnou povinnosťou dovolacieho súdu je v záujme reálneho naplnenia práv obvineného podľa čl. 46 ods. 1 spojení s čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru pri takto uplatnenom dôvode dovolania meritórne skúmať, či sudca (vo vzťahu ku ktorému bol tento dovolací dôvod uplatnený) mal alebo nemal byť (teda nie či bol alebo nebol) vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania (I. ÚS 129/2010, I. ÚS 105/2023, IV. ÚS 245/2024).

11. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú (porov. II. ÚS 17/2022, I. ÚS 335/2022, I. ÚS 584/2023, IV. ÚS 245/2024, III. ÚS 129/2025).

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku už ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľov nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2026

Libor Duľa
predseda senátu